

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIE-642/11-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Speciální základní škola Chrudim
Sídlo:	Školní náměstí 228, 537 01 Chrudim
IČ:	72 085 410
Identifikátor:	691 002 223
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Hanou Podholovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Pardubický kraj
Místo inspekční činnosti:	Školní náměstí 228, 537 01 Chrudim Vítězství 115, 538 21 Slatiňany Klášterní 795, 538 21 Slatiňany
Termín inspekční činnosti:	13. – 15. duben 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zaměřená zejména na:

- zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného podle příslušných vzdělávacích programů pro obory vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální,
- zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále ŠVP) a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální (dále RVP ZŠS).

Aktuální stav školy

Speciální základní škola Chrudim (dále škola) vykonává činnost základní školy s kapacitou 175 žáků, přípravného stupně základní školy speciální s kapacitou 12 žáků a školní družiny s kapacitou 18 žáků. Do přípravného stupně základní školy speciální není v letošním školním roce zařazen ani jeden žák. Aktuálně ve škole plní povinnou školní docházku v 11 třídních kolektivech 101 žák základní školy praktické (dále ZŠP) a v 9 třídách 59 žáků základní školy

speciální (dále ZŠS). Jeden třídní kolektiv ZŠS má formální podobu, tvoří ho individuálně vzdělávaní žáci v časové dotaci 1 – 3 vyučovací hodiny týdně. Naplněnost školy dosahuje 91 %. Trendem od minulé inspekční činnosti je nárůst středně a těžce zdravotně postižených žáků v ZŠS a úbytek žáků lehce mentálně postižených v ZŠP.

Prostřednictvím speciálních vzdělávacích metod a forem práce a podpůrných opatření poskytuje ZŠS základy vzdělání, připravuje žáky pro praktický život. Vzdělávací nabídka ZŠS vychází v 1. a 7. ročníku ze Školního vzdělávacího programu pro vzdělávání žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami „Srdcem a rozumem k úspěchu v životě“ (dále ŠVP), zpracovaného dle RVP ZŠS. V ostatních ročnících dobíhají programy: Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy, čj. 24 035/97-22 (2 třídy), Rehabilitační vzdělávací program pomocné školy, čj. 15 988/2003-24, (6 tříd a 13 žáků individuálně vzdělávaných). Pět žáků je vzděláváno podle individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP) v souladu s § 18 školského zákona.

Výuku ve třídách ZŠS zajišťuje devět třídních učitelek. Z tohoto počtu je šest odborně kvalifikovaných a dvě studují vysokou školu k doplnění kvalifikačních předpokladů. V každé třídě dále působí jedna nebo dvě asistentky pedagoga dle míry a hloubky zdravotního postižení jednotlivých žáků.

Budova školy je moderní, bezbariérová s vybudovaným výtahem pro imobilní žáky. Svým vnitřním uspořádáním a velkým množstvím odborných učeben vytváří velmi příznivé podmínky pro vzdělávání, sloužící všem třídním kolektivům včetně žáků ZŠS. Školní hřiště a zahrada poskytují zázemí pro relaxační, sportovní a pracovní činnosti. Výuka probíhá rovněž na dvou odloučených pracovištích v nedalekém městě Slatiňany v prostorách Domova sociálních služeb.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola je subjektem přístupným veřejnosti. Informace o vzdělávací nabídce uveřejňuje především na svých aktualizovaných webových stránkách. Příspěvky v místních a regionálních novinách (Noviny Chrudimska, Chrudimský zpravodaj), účast žáků na soutěžích, výstavy, pořádání akcí pro děti a rodiče včetně charitativních a mnoho dalších mimoškolních činností významně reprezentují činnost školy. Je vyhlášován zápis k povinné školní docházce. Do 1. ročníku ZŠS jsou žáci přijímáni jen výjimečně, častěji dochází k přestupu žáka ze vzdělávacího programu ZŠP. Žáci jsou zařazováni na základě doporučení školských poradenských zařízení, odborných lékařů a písemného souhlasu zákonných zástupců s přihlédnutím k materiálním a personálním možnostem školy. V rozsahu možných zjišťovacích metod v rámci provedené inspekční činnosti lze konstatovat, že je naplněno právo rovného přístupu ke vzdělávání.

Učební plány byly v souladu s RVP ZŠS. Disponibilními hodinami byly posíleny předměty čtení a psaní, počty, hudební výchova, tělesná výchova, pracovní a tělesná výchova a volitelný předmět (pohybové hry nebo informatika v praxi).

Organizace vzdělávání respektovala míru a hloubku zdravotního postižení žáků a jejich aktuální zdravotní stav. Pedagogické týmy jednotlivých tříd setrvávají soustavně se svými žáky i během přestávek. Výuka je vedena u některých žáků na základě individuálního vzdělávacího plánu, všichni ostatní žáci jsou vzděláváni podle tzv. individuálních podpůrných plánů. U všech plánů probíhá vyhodnocování a případné úpravy v návaznosti na možnosti a potřeby žáků. Plány prokazují svoji funkčnost a zajišťují optimálně nastavenou úroveň požadavků pro jednotlivé žáky.

K efektivitě vzdělávacího procesu přispívalo hojné využívání kompenzačních, reedukačních a rehabilitačních pomůcek. Velmi pozitivním činitelem byla velká trpělivost vyučujících, empatie, vstřícnost a odpovědnost, s jakou věnovali péči postiženým žákům. Motivační formy a metody práce a pochvaly žáků za dílčí pokroky podporovaly osvojování kompetencí zejména v oblasti sociální, komunikativní a pracovní. Žáci byli vedeni k sebeobsluze, vzájemné pomoci a toleranci a osvojování hygienických návyků. Významnou podporu mají žáci v získávání sociálních vazeb.

Činitelem výrazně motivujícím bylo pozitivní průběžné hodnocení žáků a udělované pochvaly za dílčí pokroky ve vzdělávání. Postupné osvojování klíčových kompetencí žáků se zřetelně projevovalo vedle základů trivium v oblasti vedení k sebeobsluze, vzájemné pomoci a toleranci a osvojování hygienických návyků. Škola sleduje výsledky vzdělávání žáků dle individuálních možností, speciálně pedagogických potřeb a zdravotního stavu.

Žáci jsou dle potřeb a možností připravováni na účast v různých kulturních, výtvarných, případně sportovních a dalších aktivitách. Tyto činnosti jsou stimulem pro rozvoj sociálních a příslušných dalších kompetencí s cílem přirozené integrace do společnosti vrstevníků.

Oblast bezpečnosti a prevence rizikového chování žáků je úspěšně ošetřena, úrazy a sociálně patologické jevy se vyskytují v minimální míře.

Část absolventů školy navštěvuje stacionář Jitřenka. Jen výjimečně někteří pokračují ve vzdělávání ve dvouleté praktické škole, kde se připravují na budoucí zaměstnání. Část z nich však zůstává v rodině a v Domově sociálních služeb.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Výuka probíhá dle uvedených učebních dokumentů. Školní vzdělávací program je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální. Dokument je koncepční, odpovídá daným specifickým podmínkám vzdělávání. Kvalitně reprezentuje vzdělávací nabídku školy, která je rozšířena četnými dalšími aktivitami. Jsou nabízeny zájmové kroužky s různým zaměřením, realizují se projektové záměry, výjezdy žáků ZŠS na ozdravné pobyty apod.

Ve vedení pedagogické dokumentace byly zjištěny drobné dílčí rezervy, které byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

Personální oblast v ZŠS je vedením školy řádně a dle možností zajištěna. Z devíti třídních učitelek splňuje podmínky odborné kvalifikace šest z nich, další dvě vyučující studují. Ve třídách působí celkem jedenáct asistentek pedagoga s požadovaným vzděláním včetně speciálního kurzu pro asistenty pedagoga. Ředitelka vyhodnocuje v personální oblasti možná rizika a přijímá opatření k jejich eliminaci. Jednou z priorit je podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, a to v celém spektru nabízených akcí. Získané dovednosti ze studia speciální pedagogiky i z krátkodobých seminářů jsou pedagogickými pracovníky aktivně uplatňovány ve vzdělávacím procesu.

Vybavení školy speciálně pedagogickými pomůckami je na velmi dobré úrovni a stále se doplňuje. Ke každodennímu využití slouží např. pomůcky na bazální stimulaci, míčkové rehabilitační bazény, polohovací vaky, materiály na rozvoj grafomotoriky, nástěnné obrázky, nástroje a pomůcky na muzikoterapii, aromaterapii, různé materiály na výtvarnou a pracovní výchovu, výukové programy na PC a řada dalších. Mnohé materiály a pomůcky si vyrábějí vyučující sami. Některé terapie probíhají ve spolupráci s Domovem sociálních služeb (využití bazény a dalších prostor pro rehabilitaci). Součástí vzdělávání je canisterapie a hipoterapie.

Činnost školy je financována standardními formami - prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Úspěšně probíhá projektová činnost, umožňující rozšíření služeb a aktivit školy. Dále je také příjemcem sponzorských darů, které jsou využívány k obohacení vzdělávací nabídky.

Školská rada plní povinnosti vyplývající z právních předpisů. Další významní partneři (školská poradenská zařízení, úřad práce, policie, hasičský sbor, sociální kurátoři, předkladatelé projektů a další) přispívají ke zlepšení práce školy. Škola je velmi otevřeným subjektem, je rozvíjeno četné další partnerství.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy probíhá v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Jsou oslovováni zákonní zástupci dětí s vážným zdravotním postižením, které dostávají příležitost plnit povinnou školní docházku.

V rozsahu možných zjišťovacích metod v rámci provedené inspekční činnosti lze konstatovat, že je naplněno právo rovného přístupu ke vzdělávání. Oblast bezpečnosti a prevence rizikového chování žáků je úspěšně ošetřena, úrazy a sociálně patologické jevy se vyskytují v minimální míře.

Ředitelka školy uplatňuje ve své řídicí práci prvky školského managementu. Personální zajištění výuky umožňuje naplňovat vzdělávací programy, materiální podmínky jsou na velmi dobré úrovni, odpovídají potřebám žáků, speciálně pedagogické pomůcky jsou k dispozici v širokém spektru, jejich fond se dle možností průběžně rozšiřuje.

ŠVP ZŠS je zpracován v souladu se školským zákonem a RVP ZŠS, je uceleným, koncepčním dokumentem.

Ve vzdělávacím procesu byl kladen důraz na rozvoj žákovských kompetencí, zejména v oblasti sociální, pracovní a komunikační. Byly respektovány individuální potřeby žáků a rozvíjeny jejich dovednosti na základě funkčních vzdělávacích plánů. Škola významně přispívá k integraci středně a kombinovaně zdravotně postižených žáků do společnosti.

Škola zvyšuje svoje finanční možnosti úspěšnou projektovou činností i sponzorskými dary. Otevřenost a realizované partnerství přispívají ke zvyšování prosperity školy.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky g7zais9, nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 16. 5. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Eva Škodová, školní inspektorka

Mgr. Eva Škodová, v. r.

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka

PaedDr. Marta Hunalová, v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Chrudimi 20. 5. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Hana Podholová, ředitelka školy

Mgr. M. Šmeráková v. z., v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.